

ekokymppi

Puhas Oy:n tiedotuslehti kotitalouksille 1/2017

IK - ITTELLÄ POSTI OY JULKINEN TIEDOTE
JAETAAN KAIKKIN KOTITALOUKSIIN

YHTENEN JUTTU

Meikäläisen roskapussin tie

S.4

S.8

Ota talteen
kodin
lajitteluohjeet

S.12

Halkesiko
pönttö?

S.13

Muovinkeräys
Kainuussa

Kaatopaikat historiaan

Se on sitten totta! Asumisen jätteiden kaatopaikkaus on loppu. Syksyllä Riikinvoiman ekovoimalaitos aloitti Leppävirralla jätteiden energiahyödyntämisen, eikä paluuta entiseen ole. Ekovoimalaitos toimii, ja materiaalina hyödyntämiskelvottomat jätteet muuttuvat näin kaukolämmöksi ja sähköksi. Riikinvoiman ekovoimalaitoksen omistavat kahdeksan kunnallista jätelaitosta ja Varkauden aluelämpö. Yhteinen ekovoimalaitos oli suuri ponnistus osakkaille, mutta hanke saatiin suunnitelmien mukaan maaliin. On hyvä, että sekajäte saadaan nyt hyödynnettyä paikallisesti Itä-Suomessa.

Jätehuolto puhututtaa myös eduskunnassa. Jätelain mahdollinen muutos vaikeuttaa kuntien oikeutta käyttää oman kunnan jätelaitoksen palveluja, jos koulujen, terveydenhuollon ja kuntakiinteistöjen jätehuolto rajataan kuntien vastuun ulkopuolelle. Tilanne näin toteutuessaan olisi erikoinen – kukapa ei haluaisi käyttää omistamansa jätelaitoksen palveluita?

Ekopisteverkostot uudistuivat viime vuonna, kun pakkausjätteiden tuottajavastuuta hoitavan Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n ekopisteverkosto valmistui. Ekokymppin ekopisteet siirtyivät Ringille, ja Kajaanin neljässä Rinki-ekopisteessä aloitettiin myös muovipakkausten keräys.

Itä-Suomessa kunnallisten jätelaitosten (Jätekuikko, Metsäsairila, Puhas, ja Ylä-Savon Jätehuolto) jäteneuvonnassa on tehty yhteistyötä yli viisi vuotta. Käsissä oleva Yhteinen juttu -asiakaslehti on yksi hyvän yhteistyön hedelmä. Kainuun jätehuollon kuntayhtymä (Ekokymppi) tuli neuvontayhteistyöhön mukaan viime kesänä. Näin ollen Yhteinen juttu -asiakaslehti tuotetaan jatkossa viiden jätelaitoksen voimin. Lehden levikkialue kattaa jo yli 500 000 (tarkempi 519 300) asukasta.

Tämän päivän kiertotaloudessa jäte on raaka-ainetta, joka pyritään pitämään kierrossa mahdollisimman pitkään. Jätteen hyödyntäminen materiaalina pienentää energian kulutusta ja säästää luonnonvaroja. Jos materiaalina hyödyntäminen ei ole mahdollista, hyödynnetään jäte energiana. Lajittelu kotona vaikuttaa myös energiantuottoon, sillä esimerkiksi kostea biojäte huonontaa palamista ja metalli ja lasi ovat haasteena ekovoimalaitoksessa. Lajittelu siis edelleen kannattaa – kiitos kun lajittelet!

Jukka Oikarinen
Toimitusjohtaja
Kainuun jätehuollon
kuntayhtymä

Kaatopaikat historiaan	2
Ajankohtaista	3
Meikäläisen roskapussin tie	4
Lajittele sinä kotona, niin teemme loput energiaksi!	5
Pakkausista uusia tuotteita	6
Monipuolista palvelua perusmaksulla	6
Isot jutut syntyvät pienistä jutuista – se alkaa sinusta!	7
Käyttökelvottomat tekstiilit kuuluvat sekajätteeseen	7
Kiitos kun lajittelet!	8
Keväällä komposti henkiin!	10
Puutarhajätteestä mullaksi	11
Halkesiko pönttö, putosiko purnukka?	12
Hävikistä herkuksi	12
Muovinkeräys Kainuussa	13
Kohti kestäväää elämäntapaa päiväkoti Kasselissa	14
Samalla jäteautolla kerätään useampaa jätettä – kaikki sekaisin?	14
Jätehuolto toimivaksi taloyhtiöissä	15
Taittele sanomalehdestä biojätepussi	15

Yhteinen Juttu on Kainuun Jätehuollon Kuntayhtymän Asiakaslehti

Painos 48 400 kpl
Toimitus Sari Komulainen ja
Itä-Suomen jäteneuvonnan yhteistyöryhmä
Painopaikka Punamusta Oy, Joensuu 2017
Taitto Ad Kiivi Oy

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä
www.ekokymppi.fi
Vaihde 08 636 611

Itä-Suomen jäteneuvontayhteistyössä ovat mukana kunnalliset jäteyhtiöt Jätekuikko Oy, Puhas Oy, Metsäsairila Oy, Ylä-Savon Jätehuolto Oy sekä jätettä energiaksi hyödyntävä Riikinvoima Oy. Yhteistyössä jaetaan tietoa jätehuollon palveluista, lajittelun tärkeydestä sekä autetaan ihmisiä tekemään valintoja puhtaamman ympäristön puolesta. Yhteistyössä tuotetaan mm. Yhteinen juttu -asiakaslehteä ja facebook.fi/yhteinenjuttu -profiilia.

ekokymppi Kainuulaista jätehuoltoa jo 15 vuotta!

Maaliskuun alussa tulee kuluneeksi 15 vuotta siitä, kun Kainuun kunnat siirsivät lakisääteisellä vastuullaan olevan jätehuollon järjestämisen Ekokymppille. Jätehuollon järjestäminen on kehittynyt valtavasti tänä aikana. Alussa lähes kaikki jätteet loppusijoitettiin kaatopaikoille. Tänä päivänä kaiken voidaan sanoa olevan päinvastoin. Lähes kaikki jätteet joko kierrätetään tai hyödynnetään energiana. Tämä kehitys on vaatinut Ekokympiltä ponnisteluja palvelujen ja toimintamallien rakentamisen sekä neuvonnan ja tiedottamisen saralla. Kainuulaiset ovat kiitettävästi omaksuneet uudet jätehuollon vaatimukset. Tuloksena näistä ponnisteluista on ”Parasta jätehuoltoa Kainuussa” ja parhaimmistoa koko maassa. Jatketaan hyvää yhteistyötä puhtaan maakunnan puolesta.

Puutarhajätteiden vastaanotto Kainuussa

Kotipihan kevättöissä kertyvät oksat, risut ja puunlehdet voi viedä maksutta Risu-Mattilaan ja lajitteluasemille.

Kajaanin Risu-Mattila ja lajitteluasemat Hyrynsalmi, Kuhmo, Paltamo ja Sotkamo ottavat puutarhajätettä vastaan ympäri vuorokauden. Muilla lajitteluasemilla – Puolangalla, Ristijärvellä ja Suomussalmella – vastaanotto on vain aukioloaikoina. Vaalassa puutarhajätteet voi viedä kunnan jätevedenpuhdistamolle.

Pidä erillään haravointijätteet ja metsätähteet, koska niiden jatkokäsittely on erilainen.

Vaarallisen jätteen ja sähköromun keräysauto parkkeeraa Vuolijoella ja Otanmäessä 8.7. ja 7.10.

Otanmäen Siwa
→ klo 10.00–11.45

Vuolijoen Sale
→ klo 12.15–14.00

Ei yritysjätteiden vastaanottoa!

Asiointi lajitteluasemalla / jätekeskuksessa

1. Ilmoittaudu henkilökunnalle.	Maksuton vastaanotto:
2. Seuraa ajo-opasteita ja kiertosuuntaa.	- Muovi ja styroksi (ei PVC)
3. Asemilla on itsepalvelu. Pura jätteet ajoneuvosta ja nosta ne keräyslavoille.	- Pahvi ja kartonki
4. Noudata lajitteluohjeita ja kysy tarvittaessa neuvoa henkilökunnalta.	- Paperi
5. Jos kuormassa on maksullista jätettä, maksuliikenne hoidetaan laskutuksen kautta.	- Metalli
6. Yrityksille lajitteluaseman palvelut ovat maksullisia.	- Lasi, keramiikka, posliini jne.
	- Rakennuspuujäte
	- Kyllästetty puu
	- Kiviaines
	- Kipsilevyjäte
	- Asbestijäte
	- Renkaat
	- Vaaralliset jätteet
	- Sähkölaitteet (Kajaanissa Entrinkiin)
	- Puutarhajätteet (Vaalassa jätevedenpuhdistamolle)
	Maksullista ovat sekajäte, energijäte ja suuret jäte-esineet kuten sovat ja joustinpatjat.

Lajitteluasemien lauantaiaukiolot kesällä 2017 klo 10–13

6.5. 20.5. 3.6. 17.6. 1.7. 15.7. 29.7. 12.8. 26.8.

Lauantaiaukiolo ei koske Majasaaren jätekeskusta. Lajitteluasemien ja jätekeskuksen yhteystiedot löydät lehden taka-kannesta.

Meikäläisen roskapussin tie

Jätteiden lajittelu on kodeissa jo arkipäivää. Ekopisteet ja jätekatoksen keräysastiat ovat tulleet tutuiksi paperin, kartongin, lasin ja metallin keräyspaikkoina, ja muovipakkauksillekin on tullut joitakin keräyspisteitä. Roskapussiin jää kuitenkin tavaraa lajittelusta huolimatta. Mihin roskapussi nykyään päättyy?

Riikinoiman toimitusjohtaja **Juha Räsänen** heilauttaa kättään kohti komeana kohoavaa ekovoimalaitosta, jonka rakenteet nousevat ylväänä 45 metrin korkeuteen asti. Ekovoimalaitos valmistui talvella Leppävirralle Riikinnevan jätekeskuksen viereiselle alueelle. Voimala tuottaa nyt täydellä teholla jätteestä kaukolämpöä ja sähköä ja työllistää jatkuvasti 25 henkilöä.

Jätteen matka energiaksi

Roskapussit matkustavat ensin jäteauton kyydissä jätekeskuksiin, joissa aikaisemman kaatopaikkaamisen sijasta pussit kuormataan siirtokuljetuskontteihin. Ekovoimalaitoksen portista jyrähtää sisään noin 25 rekkaa päivässä, ja lähialueilta jäteautot ajavat suoraan voimalaan. Jätekuormia tulee Kainuun ja Pohjois-Karjalan perukoilta, Pohjois-, Etelä-

ja Itä-Savosta sekä myös Keski-Suomesta Viitasaaren seudulta asti.

Jätteet kipataan isoon vastaanottobunkkeriin, josta kahmari nostaa jätettä noin 5 tonnia kerrallaan kuljettimelle. Jätteestä erotetaan metallia, ja jäte murskataan pienempään palakokoon, kertoo Juha Räsänen. Murskattu jäte johdetaan varastoon, josta se siirretään kahmarilla polttoaineen syöttösiiloon. Siilosta jäte siirtyy kiertopetikattilaan, jossa pohjan hiekkapedin läpi puhalletaan ilmaa ja jäte palaa leijuvan hiekan joukossa puhtaasti. Palamisessa syntyvä lämpöenergia siirtyy putkistoissa kiertävään höyrystävään veteen. Korkeapaineinen kuuma höyry pyörittää höyryturbiinia, jonka liike-energia tuottaa sähköä. Turbiinilta saatava matalapaineinen höyry puolestaan johdetaan lämmönvaihtimille, joissa lämpö siirtyy kaukolämpövedeen.

Voimalassa 145 000 tonnia jätettä tuottaa energiaa Varkauden Alue-

lämmön kaukolämpöverkkoon vuodessa noin 180 GWh, joka vastaa 10 000 omakotitalon vuosilämmitystä. Sähköä tuotetaan noin 90 GWh, joka riittäisi noin 16 000 talouden vuosittaiseksi taloussähköksi.

Rakentaminen aikataulussa

Juha Räsänen kertoo, että voimalaitos valmistui käyttökuntoon melkein aikataulussa. Andritz Oy rakensi laitoksen avaimet käteen -periaatteella, ja rakentaminen sujui alkuun päästyään ripeästi. Rakennusaikana työmaalla työskenteli väkeä sadoittain.

Ensimmäinen jätekuorma saapui jätebunkkeriin kesäkuussa 2016, ja heinäkuussa sytytettiin ensimmäiset tulet koekäyttöä varten. Kiertopetikattilaa säädettiin syksyn aikana, ja kaukolämmön siirtoputki yhdistyi Varkauden Aluelämmön lämpöverkostoon. Voimalan valmistuttua Riikinoiman kunnalliset jätelaitososakkaat saivat tyytyväisinä huokaista, kun yhdyskuntien materiaalina hyötykäyttökelpottomat jätteet saadaan vihdoin hyödynnettäväksi energiana jätelain mukaisesti.

Voimalaitoskäyttäjät tarkkailee, kun roskapussit siirtyvät kahmarin avulla ekovoimalalaitoksen polttoprosessiin. Roskapussien sisältämä energia ei enää mene hukkaan kaatopaikoille. Jätteiden lajittelu materiaalihyötykäyttöön ensin kotona on tärkeää, sillä hyvä lajittelu lisää jätteestä saadun energian määrää ja vähentää kunnossapitokustannuksia ekovoimalaitoksessa.

Tuhkalle etsitään hyötykäyttöä

Jätteenpoltossa syntyy tuhkaa poltettavasta jättemäärästä noin 16 %. Pohjatuhkalle etsitään parhaillaan käyttömahdollisuuksia mm. maanrakennuksessa. Tuhkasta seulotaan ensin metallit pois. Osa tuhkasta sisältää mm. raskasmetalleja, ja se vaatii turvallisen loppusijoituksen.

Ympäristö huomioon

Ilmanlaatua, hajua, melua, jätevesien laatua ja määrää, vesistövaikutuksia sekä vaikutuksia terveyteen ja viihtyvyyteen seurataan. Jätevedet menevät Varkauden jätevedenpuhdistamolle. Piipusta tulevat savukaasut kulkevat monivaiheisen puhdistusjärjestelmän kautta, ja niiden puhtautta mitataan jatkuvasti. Nykyaikaisen puhdistuksen ansiosta savukaasut ovat puhtaampia kuin perinteisen lämpölaitoksen savukaasut.

Lajittele sinä kotona, niin teemme loput energiaksi!

Metallia ja lasia jätteessä runsaasti

Ekovoimalaitokseen tulevan jätteen laadussa on alkutaipaleella ollut paljon vaihtelua. Eniten on kiinnittänyt huomiota metallijätteen runsas määrä. Hankalimpia ovat isot metallikappaleet, jotka voivat pysäyttää murskan toiminnan. Metallista ei synny lämpöä, vaan metalli aiheuttaa turhia kustannuksia kuljetuksissa, kuluttaa ja tukkii murskauslaitteistoja sekä lisää tuhkan käsittelykustannuksia.

Myös lasia ja keramiikkaa on jätteessä paikoitellen runsaasti, eivätkä nekaan tuota lämpöä vaan kuluttavat laitteistoja.

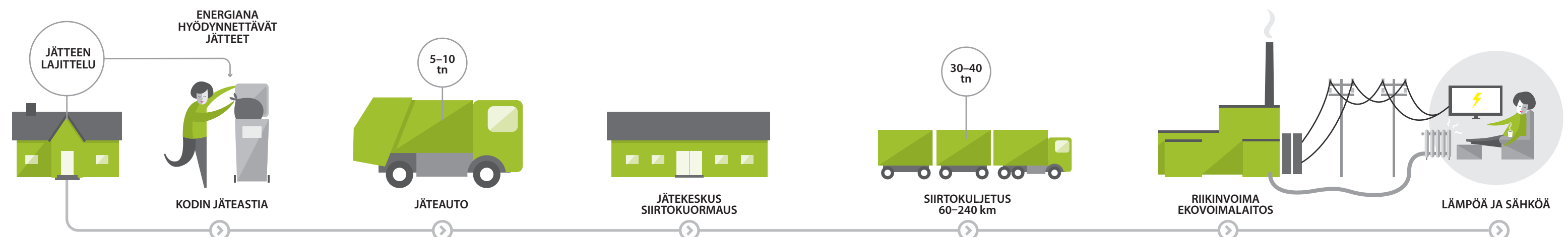
Biojäte alentaa lämmön tuottoa

Biojätettä on tutkimuksissa löytynyt vaihtelevasti. Kosteana biojäte heikentää lämmöntuottoa, ja

biojätteen sisältämät suolat voivat syövyttää laitteistoja. Biojäte kannattaa kompostoida kotona, tai taajamissa voi liittyä biojätteen erilliskeräykseen.

Mielenkiintoisia löytöjä

Jätebunkkeriin eksyy silloin tällöin sinne kuulumattomia jätteitä. Jätteen joukosta on löytynyt mm. kaasupullo, timanttipora, työntökuula ja rautakan-ki. Kaasupullo olisi voinut polttoon asti ehtiessään aiheuttaa vakavan vaaratilanteen. Sähkölaitteiden näkyminen silloin tällöin, vaikka ne voi nykyään kierrättää ilmaiseksi kauppojen ja muiden keräyspisteiden kautta. Sähkölaitteet eivätkä myöskään vaaralliset jätteet kuulu energiana hyödynnettävään jätteen joukkoon. Paristojakin jätteestä löytyy runsaasti, vaikka ne voi palauttaa myyntipaikkaan.

Pakkauksista uusia tuotteita

Pakkausjätteitä kerätään isoimpien asuinkiinteistöjen lisäksi ekopisteissä. Valta-kunnallisen ekopisteverkoston muodostavat Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n Rinki-ekopisteet, ja keräystä täydentävät jätelaitosten omat ekopisteet. Ekopisteet on sijoitettu kauppaliikkeiden yhteyteen tai muutoin hyvien kulkuyhteyksien varrelle. Pakkausjätteiden kierrätys vähentää neitseellisten raaka-aineiden ja energian tarvetta uusien tuotteiden valmistuksessa.

Metalli teollisuuden raaka-aineeksi

Metalli kestää kierrättämistä uusiksi tuotteiksi lähes loputtomasti, sillä sen laatu ei huonone kierrätyksen aikana. Metalliteollisuuden raaka-aineesta jo noin puolet on kierrätettyä metallia. Ekopisteiden metalleista tehdään uusia metallipakkauksia ja metalliesineitä, kuten esimerkiksi lapiota, autojen osia tai polkupyörän runkoja.

Lasipakkaus voi kiertää loputtomasti

Lasipakkausten materiaali on kestävä, sillä sen laatu ja puhtaus eivät heikkene kierrätyksessä. Ekopisteistä lasipakkaukset kuljetetaan välivarastojen kautta Englantiin, jossa niistä valmistetaan uusia

lasipurkkeja ja -pulloja. Suomessa ei enää valmista lasipakkauksia kierrätyslasista. Ekopisteisiin kuuluvat vain puhtaat lasipurkit ja -pullot. Etikettejä ja kaulusrenkaita ei tarvitse poistaa.

Kartongista on moneksi

Kartonkipakkaukset kuljetetaan paalattavaksi välivarastoon, josta paalit toimitetaan raaka-aineeksi kartonkitehtaalle. Kartongikuitu sekä muovi- ja alumiinipinnoitteet irrotetaan toisistaan. Kartongista valmistetaan uutta pakkauskartonkia, kirjekuoria, monenlaisia hylsyjä ja laminaattipaperia. Muovipinnoite hyödynnetään energiana, ja alumiini käytetään raaka-aineena uusissa tuotteissa.

Kukkaruukku uusiomuovista. Kuva: Ekokem Oyj

Muovipakkauksista uusiomuoviksi

Puhtaat muovipakkaukset kierrätetään muoviteollisuuden raaka-aineiksi. Monivaiheisen prosessin kautta muovipakkauksista jalostetaan erilaisia muovirakeita, joista voidaan valmistaa esimerkiksi jätessäkkejä, muovikasseja sekä erilaisia muoviputkia ja -levyjä. Pakkausmuovista voidaan valmistaa myös pitkäikäisiä muoviprofileja, joista voidaan tehdä ulkokalusteita, lautoja, aitoja, liikenne- ja meluesteitä, laiduntolppia ja sahapukkeja.

Lähde: rinkiin.fi

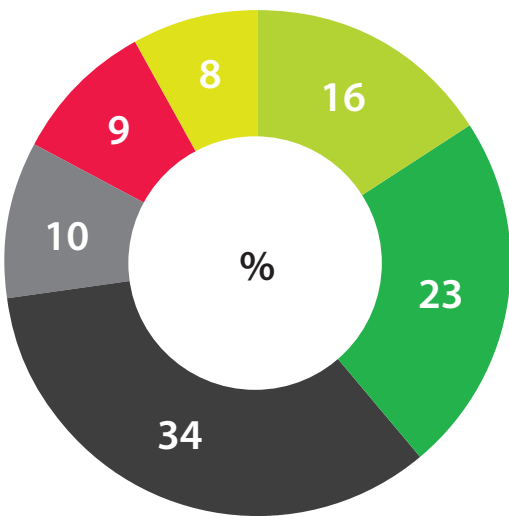
Monipuolista palvelua perusmaksulla

Ekokymppin toimialueella peritään kaikilta asuinkiinteistöiltä jätehuollon perusmaksu, jonka suuruus vaihtelee 7 eurosta 28 euroon kiinteistön käyttötarkoituksesta ja asukasmäärästä riippuen. Perusmaksun vastineeksi kotitalous saa viedä hyötyjätteitä ja vaarallisia jätteitä ilman erillistä käyntimaksua niiden vastaanottopisteisiin kuten lajitteluasemille.

Ekokymppi on jätelain nojalla velvollinen tarjoamaan kiinteistön haltijoille palveluja, joista aiheutuvat kustannukset se kattaa perusmaksuilla.

- Vaarallisten jätteiden käsittely
- Hyötyjätteiden käsittely
- Vastaaottopisteiden ylläpito
- Neuvonta ja tiedotus
- Viranomaistehtävät
- Jättekisterin ylläpito

Vuonna 2015 perusmaksuja perittiin yhteensä 745 000 € (alv 0 %), josta valtaosa käytettiin vastaanottopisteiden ylläpidon ja hyötyjätteiden sekä vaarallisten jätteiden käsittelyn kustannuksiin. Noin neljäsosa käytettiin viranomaistehtävien, jättekisterin ylläpidon sekä neuvonnan ja tiedotuksen kustannuksiin.

Isot jutut syntyvät pienistä jutuista – se alkaa sinusta!

Jätteen synnyn ehkäisy ensisijaista

Paras jäte on sellaista, jota ei ole ehtinyt edes syntyä. Jo kaupassa voit valita tuotteen, josta tulee vähän jätettä. Säilytä tuote oikein ja käytä loppuun asti. Suunnittele ruokaostokset ja ruoanvalmistukset siten, ettei ruokaa jäisi tähteen. Korjaa rikkiöntyneet tavarat, mikäli mahdollista. Ehjän käyttökelpoisen tavarat voit viedä kirpputorille tai antaa pois, sillä toisen roska voi olla toisen aarre.

Parempaa materiaalia

Kun jäte lajitellaan ja käsitellään ohjeiden mukaan, siitä saadaan hyvälaatuisia materiaalia teollisuuden raaka-aineeksi. Pääsääntöisesti materiaalikäyt-

töön lajiteltavan jätteen kuten paperin, kartongin, pakkauslasin ja metallin on oltava puhdasta ja kuivaa. Paperista tehdään uutta sanomalehti- ja luettelopaperia sekä pehmopapereita ja kartongista valmistetaan aaltopahvia, kartonkihylsyjä ja kirjekuoria. Lasipakkauksista tehdään uusia lasipurkkeja ja -pulloja, ja metallit kiertävät metalliteollisuudelle raaka-aineiksi.

Parempaa energian tuottoa

Jos jäte ei kelpaa materiaaliksi, se hyödynnetään energiana. Tavoitteena on, että ekovoimalaan menevässä jätteessä ei ole enää materiaalina kierrätettävää jätettä, vaarallisia jätteitä eikä sähkölait-

teita. Muovipakkaukset kuuluvat joko energia- tai sekajätteeseen, mikäli pakkaukset ovat likaisia tai muovipakkausten keräyspistettä (RINKI-ekopiste) ei ole lähellä. Muut muovit ovat energia- tai sekajätettä.

Se alkaa sinusta - kiitos, kun lajittelet!

Seuraavalta aukeamalta löydät lajitteluohjeet helpottamaan lajittelua kotona. Lisätietoa saat Ekokymppin nettisivulta ja asiakaspalvelusta. Pakkausjätteiden keräyspisteistä saat tietoa nettisivuilta rinkiin.fi ja kierratys.info.

Käyttökelvottomat tekstiilit kuuluvat sekajätteeseen

Ehjä ja käyttökelpoiset tekstiilit ja vaatteet on helppo kierrättää kirpputorien, kierrätyskeskusten ja UFF-keräyslaatikoiden kautta. Käyttökelvottomat ja rikkiinäiset tekstiilit sen sijaan kuuluvat sekajätteeseen. Riikinvoiman ekovoimalan aloitettua toimintansa tekstiilijäte hyödynnetään kaukolämmön ja sähkön tuotannossa.

Vuonna 2012 kaikesta tekstiilijätteestä yli 70 % päätyi sekajätteen joukkoon, ja vain vajaa neljännes ohjautui uudelleen myytäväksi (TEXJÄTE-hanke 2013 - 2015, Suomen ympäristökeskus). Kuituna tekstiilijätettä käytetään vielä varsin vähän.

Uusien tuotteiden materiaalina jätetekstiilejä hyödynnetään jo jonkin verran. VTT on tutkinut

Tekstiilien kiertotalous -hankkeessa (2015 - 2016) jättepuuvillakuidun hyödyntämistä uusiokankaan materiaalina. Uusiokuidun käytön arvioidaan säästävän huomattavasti vettä, ja hiilijalanjäljen arvioidaan olevan vain puolet neitseellisen puuvillan tuottamiseen verrattuna.

Kiitos kun lajittelet!

VIE KIINTEISTÖN KERÄYSASTIAAN TAI EKOPISTEELLE

PAPERI

- Sanoma- ja aikakauslehdet
- Mainokset
- Kirjekuoret
- Kopiopaperit
- Puhelinluettelot ja kirjat

Vie paperi keräykseen irrallaan. Niittejä tai klemmareita ei tarvitse poistaa.

LASI

- Lasipurkit
- Pantittomat lasipullot

Vain tyhjiä ja puhtaita lasipakkauksia. Poista korkit ja kannet. Etikettejä ja kaulusrenkaita ei tarvitse poistaa.

METALLI

- Metallipurkit, -korkit ja -kannet
- Alumiinifoliot
- Tuikkujen ja ulkotulien kuoret
- Tyhjät ja kuivat maalipurkit
- Metalliesineet

Vain tyhjiä ja puhtaita pakkauksia. Vie isot metalliromut jätekeskukseen tai lajitteluasemalle.

Löydät lähimmän ekopisteen: kierratys.info

KARTONKI

- Maito- ja mehutölkit
- Keksipaketit, jauhopussit, pizzalaatikot
- Juomapakkausten kääreet
- Pahvilaatikot

Huuhtelee likaiset pakkaukset. Litistä ja pakkaa tiiviisti.

TEKSTIILIT

- Vaatteet
- Kengät
- Kodintekstiilit

Vain ehjät ja puhtaat tekstiilit pussiin suljetuina. Laita käyttökelvottomat tekstiilit sekajätteeseen.

MUOVIPAKKAUKSET

- Elintarvikkeiden muoviset pakkaukset, kuten jogurtti-purkit, leikkele- ja juustopakkaukset
- Pesuaine- ja shampoopakkaukset
- Muovipullot, -kanisterit ja -purkit
- Muovikassit, -pussit ja -kääreet

Vain puhtaat ja kuivat pakkaukset. Laita likaiset pakkaukset sekajätteeseen.

VIE KOMPOSTORIIN TAI BIOJÄTTEEN KERÄYSASTIAAN

BIOJÄTE

- Ruuantähteet
- Hedelmien ja vihannesten kuoret
- Kahvinporot, teepussit
- Talouspaperit
- Kukkamulta, kasvit

Valuta nesteet. Pakkaa biojäte ennen keräysastiaan laittamista, älä käytä muoviva.

LAITA SEKAJÄTEASTIAAN

SEKAJÄTE ENERGIAKSI

- Hygieniatuotteet
- Käyttökelvottomat vaatteet, jalkineet ja kodin tekstiilit
- Pölypussit ja siivousjätteet
- Tupakantumpit ja tuhka
- Hehkulamput ja halogeenilamput
- Purukumi
- Lemmikkieläinten kuivikkeet

LAITA ENERGIAJÄTEASTIAAN

- Muovit ja styrox
- Likaiset pahvit, paperit ja muovipakkaukset
- Lahja-, pakkaus- ja käärepaperit
- Pienet puuperäiset jätteet

Jos kiinteistöllä ei ole energiajätteen keräystä, laita nämä sekajätteeseen.

LAJITTELE OIKEIN JA VIE KERÄYKSEEN

VAARALLINEN JÄTE

Ekokymppin järjestämiin vastaanottopisteisiin kotitalouksista **veloituksetta**

- Kovettumattomat maali-, liima- ja lakkajätteet, myös näiden aerosolipullot
- Liuottimet kuten tärpätti, tinneri ja aseton
- Uudenvuoden tinat
- Ajoneuvojen ja työkaluiden akut
- Käytetyt öljyt, öljyiset jätteet (esim. trasseli) ja öljynsuodattimet
- Kasvinsuojelu- ja torjunta-aineet sekä niiden pakkaukset
- Puunsuoja- ja kyllästysaineet
- Myrkyt ja desinfointiaineet

SÄHKÖLAITTEET

Myyntipisteisiin uuden laitteen oston yhteydessä, lajitteluasemalle tai muihin tuottaja-yhteisöjen hyväksymiin vastaanottoaikoihin kotitalouksista **veloituksetta**

- Kaikki verkkovirralla, akulla tai paristolla toimivat laitteet
- jääkaapit, pakastimet
- TV:t, tietokoneet
- Pölynimurit, kahvinkeitin, puhelimet, radiot
- Loisteputket, energiansäästölamput, led-lamput

PARISTOT JA PIENAKUT

Myyntipisteisiin kotitalouksista **veloituksetta**

- Teippaa virtanavat piiloon nappiparistoista sekä muista litiumparistoista ja -akuista, jotka tunnista Li-alkuisesta merkinnästä
- Pussita vuotaneet paristot

LÄÄKEJÄTE

Apteekkeihin kotitalouksista **veloituksetta**

- Tabletit omissa liuskoissaan tai irrallisina läpinäkyvässä pussissa
- Jodia sisältävät lääkkeet sekä solusalpaajat omissa pakkauksissaan
- Nestemäiset lääkkeet, voiteet ja suihkepullot omissa pakkauksissaan
- Elohopeakuumemittarit pakattuina
- Neulat ja piikit pakattuina

Saat lisätietoa pakkausten lajittelusta: www.rinkiin.fi

Keväällä komposti henkiin!

Talven pakkaset ovat koetelleet kompostioijaa. Osalla komposti on saattanut jäätyä, mutta osa on saanut sen toimimaan läpi kylmien säiden. Kompostin jäätymiseen voi olla monia syitä: kompostorin lämpöeristys ja rakenne voivat olla huonoja. Myös vähäisenä kertyvä biojätteen määrä ja sen lisäily harvakseltaan jähdyttävät massaa ja hidastavat hajotustoimintaa.

Kompostia herätellään

Jos komposti on päässyt jäätymään talvella, se ei haittaa. Keväällä ilmojen lämmitessä se alkaa kyllä sulamaan. Aurinkoisilla ilmoilla kantta voi aukaista massan sulamista edistämään. Jos komposti on umpijäässä, voi kompostorin sisään laittaa kuumavesipulloja tai -kanistereita, kuitenkin vaihdellen niihin kuumaa vettä kerran päivässä. Myös sekoittaminen rikkoo jäisiä paakkuja ja nopeuttaa sulamista.

Kompostoria tyhjennetään

Jos kompostori on talven jäljiltä täynnä, kannattaa se tyhjentää keväällä. Kompostorissa on eri kerroksissa eri vaiheessa olevaa kompostia. On hyvä muistaa, että kompostori voidaan tyhjentää, kun sen elintarvikejätteen rakenne on hajonnut (lukuun ottamatta kananmunankuoria ja luita). Eli yläosan lämpenemisvaiheessa oleva komposti

siirretään syrjään, alin kerros tyhjennetään ja lämpenemisvaiheen komposti siirretään takaisin. Tai ns. jatkuvatoimisissa malleissa tyhjentäminen tapahtuu suoraan alakautta, minkä jälkeen ylhäällä oleva lämpenemisvaiheen komposti pudotetaan pohjalle. Tyhjennettävää kompostimassaa kutsutaan raakaksi kompostiksi.

Raakakomposti jälkikypsytykseen

Tyhjennettävän kompostimassan voi keväällä levittää puutarhaan ohueksi katekerrokseksi tai siirtää jälkikompostoitumaan. Jälkikompostoitumista voi olla kevytrakenteisempi, eikä se tarvitse lämpöeristystä. Se voi olla kannellinen astia tai kehikko, joka on peitetty päältä, jottei massa tiivisty ja ravinteet haihdu. Peitetty komposti ei myöskään kerää rikkaruohojen siemeniä. Kompostimassan voi kompostoida joko sellaisenaan tai yhdessä keväällä tulevan haravointijätteen kanssa

kerroksittain. Kompostin jälkikypsyminen kestää noin puolesta vuodesta vuoteen.

Raakakompostia kateaineeksi

Tyhjennettävässä kompostissa ei ole enää haittaeläimille kelpavaa ainesta. Keväällä tai alkukestästä sitä voi levittää ohuena noin 2 - 3 cm katekerroksena kestäville ja voimakasta lannoitusta vaativille pensaille ja perennoille. Kompostin ravinteikkaus riippuu siihen laitettavista aineista ja seosaineesta – keittiökomposti yleensä sisältää runsaasti liukoisissa muodossa olevaa typpeä. On hyvä muistaa, ettei raakaa keittiökompostia pidä muokata kasvualustaan, sillä maatuva aines haittaa kasvua. Kompostimulta on puutarhassa erittäin arvokasta maanparannus ja -lannoitusainetta. Se onkin monille yksi tärkeimmistä syistä kompostoida ja kierrättää ravinteita omalla pihalla.

Maarit Sallinen-Uusoksa, Martat

Puutarhajätteestä mullaksi

Joko kädet syyhyävät haravan varteen? Puutarhajätettä ei välttämättä tarvitse rahdata minnekään, vaan voit kompostoida sen muhevaksi mullaksi omalla pihallasi. Ruohoa ja puiden lehtiä saa kompostoida ilman varsinaista kompostorisäiliötä tai kehikkoa.

Hanki tarvittavat välineet

- kompostori/kompostikehikko
- herätettä, joita ovat kaupan kompostiheräte, lantarakeet, vihreä ruohojäte, nokkosvesi tai urea
- kottikärryt, talikko ja lapio

Etsi sopiva paikka

- paikka, jossa kompostin täyttäminen, kääntäminen ja tyhjentäminen on helppoa
- lämmin tuulensuojainen paikka, jossa vesi ei seiso
- vähintään 15 metrin päähän kaivosta tai vesialueesta

Aloita kompostin kokoaminen

- Laita kompostin pohjalle 10 cm kerros haketta, oksasilppua, risunpätkiä tai salaojaputkia.
- Lisää erityyppisiä puutarhajätteitä noin 10 cm kerroksin. Mitä pienempinä paloina puutarhajäte on, sitä nopeammin ne kompostoituvat.
- Kostuta välillä ja lisää kerrokseen kompostiherätettä.
- Voit laittaa kerrosten väliin myös osittain maatunutta kompostia tai puutarhamaata nopeuttamaan hajoamista.

Peitä komposti

- Laita kompostikehikon päälle esimerkiksi vaneri tai kevytpeite.
- Laita avokompostin päälle turvetta tai multaa sitomaan kosteutta ja ravinteita sekä kerros puunlehtiä lämpöeristeeksi.
- Peitä avokomposti syyssateilla kevytpeitteellä tai muovilla, jonka helmat jätetään irti maasta. Peittäminen estää kompostin kuivumisen ja ravinteiden huuhtoutumisen.

Käännä komposti

- Käännä komposti vähintään keväällä ja syksyllä sekä lisää tarvittaessa vettä ja herätettä.

Käytä multaa maanparannusaineena

- Kompostimulta valmistuu noin vuodessa.
- Paras levitysaika on keväällä.
- Multaa voi levittää puutarhaan katteeksi kasvien juurelle ja haravoida nurmikolle.
- Maatumattomat kasvienosat voi myös käyttää katteena tai palauttaa kompostiin.
- Täysin kypsästä mullasta ei erotu enää lähtöaineita, ja sitä voi sekoittaa myös maahan.

Ravinteiden kierrättäminen kannattaa

- Saat hyvää multaa pihaan – säästät lannoitteiden ja mullan ostossa.
- Saat hyötyliikuntaa ja iloisen mielen.
- Säästät jätemaksuissa.
- Säästät ympäristöä.

PUUTARHAN KAIKKI KASVINJÄTTEET VOI KOMPOSTOIDA

- kasvien varret, lehdet, juuret ja kuihuneet kukat
- ruoho ja pihan haravointijätteet
- oksasilppu
- sammal ja jäkälä

Huom. Ei tuhkaa kompostiin!

Puutarhajäte on yleensä kuivaa, ja siinä on vähän ravinteita. Tuoreessa vihreässä puutarhajätteessä kuten ruohosilpussa on paljon ravinteita.

Kerrosten kostuttaminen ja kompostiherätteiden lisääminen nopeuttavat kompostoitumista.

Ilmoita Ekokympille:

Täytä ilmoituslomake biojätteen käsittelystä ja palauta se Ekokympille.

Lomakkeita saat
www.ekokymppi.fi > lomakkeet

Lisätietoa:
www.ekokymppi.fi >
kiinteistön jätehuolto >
kompostointi.

Halkesiko pönttö, putosiko purnukka?

Pönttö, Purnukka ja Tölkki eivät kuulu sekajätteeseen

Kampanjointi lajittelun puolesta jatkuu Kainuussa. Halkesiko pönttö? -kampanjan tavoitteena on lisätä lasi- ja metallijätteen lajittelua ja kierrätystä. Taustalla on tiukentunut lainsäädäntö, jonka myötä lasin ja metallin lajitteluvaihtoehto on tulossa myös uusiin jätehuoltomääräyksiin.

Pönttö ja purnukka eri paikkoihin

Lasimateriaalien lajittelussa on tärkeää pitää erillään pakkauslasit ja muu lasimateriaali kuten posliini ja keramiikka. Lasipakkaukset kuten hillopurkit kuuluvat RINKI-ekopisteelle. Sinne ei saa laittaa rikkoontuneita kahvikuppeja eikä juomalaseja, vaan ne on toimitettava lajitteluasemalle tai Entrinkiin.

Ekovoimalaan menevän sekajätteen joukossa ei saa olla palamatonta jätettä kuten metallia ja lasia. Ekovoimala toimii sitä tehokkaammin, mitä tarkemmin jätteet on lajiteltu.

Lajittelu säästää rahaa ja luonnonvaroja

Huolellinen lajittelu vähentää oman sekajäteastian tyhjennyskertoja ja tuo sitä kautta rahallista säästöä kotitaloudelle. Samalla säästetään luonnonvaroja, kun metallijäte ja pakkauslasit päätyvät teollisuudelle uusioraaka-aineiksi. Kahvikupit, juomalasit, vessanpönttöt, keraamiset esineet ja peililasit hyödynnetään maanrakentamisessa Majasaaren jätekeskuksessa.

Halkesiko pönttö? -kampanja näkyy muun muassa tapahtumissa ja useilla sosiaalisen median kanavilla kuten Instagram, Twitter, Facebook ja Snapchat.

Tykkää
@halkesikopontto?-sivua
Facebookissa!

”Sitä moni uteli, mihin menee lasiputeli? Ekopisteelle purnukat vie, sieltä alkaa uusiolasin tie.

Roskikseen niitä ei saa laittaa, siellä lasista on kovasti haittaa.

Lajitteluasemalle keramiikkalastia, posliinipytty ja särkynyt astia.

Hei, siis herättää! Lasit talteen kerätäkää! Roskapussissa ei saa ne olla, koska eivät pala jäteroviolla.”

Ekokymppin lajitteluasemalla ja jätekeskuksessa kodin muovijätteet PVC-muovia lukuunottamatta otetaan maksutta vastaan.

Muovinkeräys Kainuussa

Neljä keräyspistettä muovipakkauksille

Kainuussa on neljä RINKI Oy:n järjestämää muovipakkausten keräyspistettä. Ne sijaitsevat Kajaanissa – Entringin, K-Citymarketin, Prisman ja Tokmannin pihassa olevilla RINKI-ekopisteillä. Muovipakkaukset jatkavat ekopisteiltä matkaansa uusiokäyttöön. Niistä valmistetaan muoviteollisuudelle raaka-aineita, rakeisessa muodossa olevia muovigranulaatteja.

Mikä on muovipakkaus?

Jos olet ostanut kaupasta jotakin ja se on pakattu muoviin, päälinen on pakkausmuovia. Jos olet ostanut esineen, joka on muovia, esim. muovisanko, lasten lelu, hammasharja, ne ovat muuta muovia, jotka lajitellaan energia- tai sekajätteeseen.

Muovijätettä voi viedä maksutta lajitteluasemalle tai jätekeskukseen

Ekokymppi vastaanottaa muovijätettä kuten ennenkin. Voit kerätä polttokelpoista muovijätettä

vaikkapa jätessäkkiin ja tuoda lajitteluasemalle tai jätekeskukseen ilman erillistä käyntimaksua. Nämä muovit hyödynnetään energiantuotannossa.

PVC-muovi on aina sekajätettä

Muovilajeissa on eroja. Jos pakkaus sisältää PVC-muovia, sitä ei saa laittaa muovinkeräykseen eikä energiajätteeseen, vaan oikea paikka on sekajäte. Muovit merkitään usein kolmion sisällä olevalla numerolla. Kolmonen on PVC-muovia. Jos merkin-tää ei tuotteessa ole, parilla helpolla kotikonstilla voi testata, sisältääkö muovi PVC:tä. Vesitestissä otetaan palanen muovia. Jos se kelluu, muovin voi laittaa muovinkeräykseen. Jos se uppoaa, siinä on PVC:tä ja oikea lajitteluosoite on sekajäte. Toinen tapa testata on taivuttaa muovia. Jos se sisältää PVC:tä, taitoskohtaan jää yleensä valkoinen jälki. PVC-muovia on mm. puhallettavissa leluissa, sadevaatteissa, CD-levyissä ja viemäriputkissa. Elintarvikkepakkaukset ja kelmumuovit eivät sisällä PVC:tä.

LISÄTIETOA:

Ekokymppin asiakaspalvelu
p. 08 636 616
nettisivut www.ekokymppi.fi / chat

Muovipakkauksiin liittyvissä kysymyksissä:
RINKI Oy asiakaspalvelu
p. 0800 133 888 tai nettisivut
www.rinki.fi

Paras tapa on vähentää muovijätettä ja ostaa mahdollisimman vähän pakattua tavaraa.

Marmeladimuffinit 12 kpl

3½ dl vehnä jauhoja
1½-2 dl sokeria
1/4 tl suolaa
2 tl leivinjauhetta
2 tl vaniljasokeria
1 prk mangopilttiä
2 kananmunaa
100 g voita sulatettuna
1 prk (330 g) appelsiinimarmeladia

Hävikistä herkuksi

Jos kaapeista löytyy päiväsuikaisia tuotteita tai purkin jämiä, ne kannattaa hyödyntää keittiössä ruokia tai leivonnaisia tehden. Näissä mehevissä muffineissa on käytetty ylimääräiset marmeladi- ja vauvanruokasepurkit.

Kirjoittaja on ruoka- ja leivontabloggaaja Cebicin keittiö -blogista, lisää hävikkiherkku-reseptejä löydät osoitteesta <http://so-up.fi/cebicinkeitto>

Mittaa kuivat aineet kulhoon ja sekoita keskenään. Lisää mangopiltti, kananmunat, voisula ja marmeladi, sekoita taikina nopeasti sekaisin. Jaa muffinipellin koloihin paperiset muffinivuoat ja lusikoi taikina vuokiin. Paista uunin keskitasolla 200 asteessa n. 20–25 minuuttia, kunnes taikina on kypsää ja pinta on saanut hieman väriä. Muffineista tulee todella meheviä ja kosteita. Koristele muffinit halutessasi tomosokerista ja sitruunamehutilkasta sekoitetulla kuorrutella.

Vinkki: Saat muffineista gluteenittomia vaihtamalla vehnä jauhot gluteenittomaan vaaleaan jauhoseokseen. Mangopiltin voit korvata 1 desillä kermaa tai maitoa. Marmeladiksi käyvät muutkin marmeladit tai sen voi korvata kermalla.

Herkullisia leivontahetkiä Yhteisen jutun luki-joille!

Hanna Suhonen

Kohti kestävää elämäntapaa päiväkotiki Kasselissa

Kajaanilaisen päiväkotiki KasselinsimäinenKEKE-vuosi alkaa olla lopuillaan. Vuoden aikana päiväkodissa on tehty paljon asioita jätehuollon, lajittelun ja kierrätyksen edistämiseksi – jätteiden hautausmaasta matokompostorin perustamiseen ja muovin elinkaarinäyttelyyn.

Kestävän kehityksen ohjelma ympäristökasvatuksen välineenä

Päiväkotiki Kasseliin tehtiin viime keväänä kestävän kehityksen (KEKE) ohjelma, johon on kirjattu tavoitteet ja toimenpiteet kehitettävälle asioille vuodeksi eteenpäin. Toteutus aloitettiin kesäkuussa tutustumalla Ekokymppiin ja Majasaaren jätekeskukseen. Elokuussa perustettiin matokompostori, jonka elättejä lapset ruokkivat aina keskiviikkoisin. Lisäksi päiväkodin kaikki roska-astiat tarroitettiin kuvallisilla lajitteluohjeilla ja aloitettiin metallin ja lasipakkausten keräys.

Syksyllä suuren suosion sai Ekokymppin ja päiväkodin yhteinen koko perheen tapahtuma, Kurren potturastit. Päiväkodin pihalla oli toimintarasteja, jossa lapset ja vanhemmat pienensivät roskavuorta askartelemalla vanhasta uutta, lajittelemalla roskat ja kompostoimalla biojätteet. Lasten iloksi puuhapisteillä mukana olivat Ekokymppin Kurre Kainuulainen ja Bioska-peikko. Loppuhuipennus oli huikea, kun lapset jumppasivat sanomalehden elinkaaren ja lausivat punnekaasti ”Palaako potu?”-runon.

Kestävä kehitys on jatkuva prosessi, johon kuuluu myös arviointi. Kasselissa ensimmäisen KEKE-vuoden päätteeksi lapset ja henkilökunta arvioivat yhdessä, miten tavoitteet saavutettiin ja onko parannusehdotuksia. Niinikään kartoitetaan kehitettäviä asioita seuraavalle toimintavuodelle.

Ekokymppin jäteneuvonta on maksutonta kouluille, kodeille ja muille julkisille laitoksille sekä taloyhtiöille ja yhdistyksille.

Tilaa neuvoja tai Kurre vierailulle:

kurre@ekokymppi.fi

Samalla jäteautolla kerätään useampaa jätettä - kaikki sekaisin?

Usein kuulee väitteen, ettei jätteiden lajittelu kannata, kun jäteauto kuitenkin kuormaa eri jätelajit samalla kertaa kyytiin. Huoli jätteiden sekoittumisesta on turha, sillä jäteautot voivat nykyisin olla varustettuina usealla keräysäiliöllä.

Sekajäte tai muu tilaavievä jäte kuten energiajäte kuormataan perinteisellä tavalla auton takaosaan ja puristetaan pienempään tilaan. Vähem-

män tilaa vievä jäte kuten biojäte kerätään auton sivussa olevan hissilaitteen avulla auton ohjaamon takana olevaan säiliöön.

Lisäsäiliön käyttö vähentää jäteauton käyntikertoja pihassa, säästää polttoainetta ja vähentää pakokaasupäästöjä ilmaan. Lajittelu siis kannattaa!

Koostumustutkimuksessa kaikki sekajättepuskit avattiin ja lajiteltiin.

Jätehuolto toimivaksi taloyhtiöissä

Tutkimus selvittää ongelmat ja tarjoaa mallin niiden hoitamiseksi

Ekokymppin taloyhtiötutkimus selvittää taloyhtiöiden jätehuollon ongelmakohtia. Tavoitteena on löytää malli, jonka avulla taloyhtiöt voivat tarttua ongelmiin ja parantaa jätehuoltoa. Tutkimuksessa on mukana neljä kajaanilaista taloyhtiötä, joissa on yhteensä 82 asuntoa ja asukkaita noin 150.

Tutkimuksessa tehtiin kaksi sekajätteen koostumustutkimusta, toinen kevät-kesällä ja toinen syksyllä. Lisäksi katsastettiin jätekatokset, niiden siisteys, selkeys, valaistus sekä jäteastioiden kunto ja täyttöaste. Jäteastioiden täyttöasteen perusteella tehtiin laskelmia säästöistä, jos täyttymistä seurattaisiin ja lajittelu tehtäisiin oikein.

Jokaiseen asuntoon lähetettiin lomakekysely, jossa kysyttiin mm. asukkaiden asenteita ja tietotasoa lajittelusta. Lisäksi kysyttiin, mitä jäteasioita asunnossa on. Myös vuokranantajille lähetettiin kyselylomake. Heiltä kysyttiin mm. sitä, ovatko he antaneet ohjeita vuokralaisille lajittelusta.

Asukkaista koottiin myös tilastollista tietoa. Lisäksi on oltu yhteydessä isännöitsijöihin mm. osallistumalla taloyhtiön kokouksiin.

Tulosten mukaan jätekatoksen yleinen kunto oli hyvä, tosin joissakin katoksissa oli rikkinäisiä ja likaisia jäteasioita. Astiatarat ja seinällä olevat kyltit eivät olleet yhteneväisiä, ja osa tiedoista oli vanhentunut.

Sekajätteen koostumustutkimuksessa sekajätteen seassa oli 20 % biojätettä. Asuntoihin jaettiin biojäteastiat ja biojättepusseja ensimmäisen sekajätetutkimuksen jälkeen. Sillä ei ollut vaikutusta, koska toisessa tutkimuksessa saatiin sama tulos.

Joissakin kohteissa jäteastiat haettiin vajaina, mikä tarkoitti taloyhtiölle turhia maksuja.

Lomakekyselyn vastausprosentti oli 49 % (40/82). Vastausten mukaan lajittelu sujui hyvin, vaikka kaikilla ei ollut kaikkia tarvittavia jäteasioita asunnossaan. Rivien välistä saattoi lukea epävarmuutta ja tietämättömyyttä jäteasioissa. Vastaajista suurin osa oli omistajia, jotka itse asuivat taloissa. Vuokralaisia asui kyselyn aikana 18 asunnossa. Vuokranantajille suunnatussa kyselyssä tuli esille, että vuokralaisille annetaan ohjeita lajitteluun, mutta vastuu lajittelusta kuului heidän mielestään vuokralaiselle.

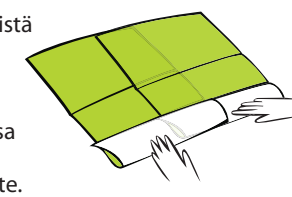
Parannusehdotuksia

- ➔ Siistit ja puhtaat jäteastiat
- ➔ Yhtenäiset ja ajantasaiset tarat/ohjeet jäteasioissa ja seinillä
- ➔ Tiedottaminen lajittelusta ja sen merkityksestä
- ➔ Vuokranantajille enemmän vastuuta (esim. vuokrasopimukseen lupaus jätteen lajittelusta)
- ➔ ”Taloaktiivit”, seuraavat esim. roskien täyttymistä
- ➔ Yhteisöllisyyden lisääminen

Taittele sanomalehdestä biojättepuski

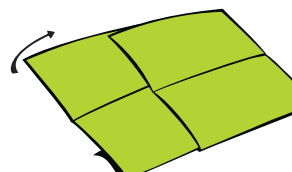
1.

Levitä vähintään neljä päällekkäistä sanomalehden aukeamaa. Poista niitit. Jaa aukeamat kahteen osaan, laita aukeamat reilusti limittäin. Lisää tarvittaessa viides aukeama keskelle. Taita leveys suunnassa noin 10 cm:n taite.

2.

Käännä aukeamat nurin päin alustaa vasten.

3.

Taita aukeama kolmeen osaan siten, että taitteet menevät päällekkäin.

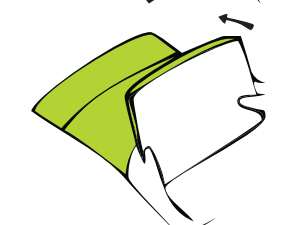
4.

Sujauta päällimmäinen taite alemman sisään. Pyöräytä lehti siten, että taiteltu alareuna osoittaa ylöspäin. Käännä lehti lopuksi nurin päin alustaa vasten.

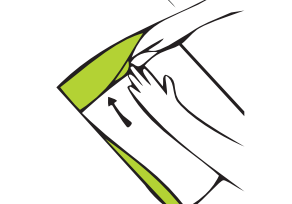
5.

Taita lehti noin puolivälistä.

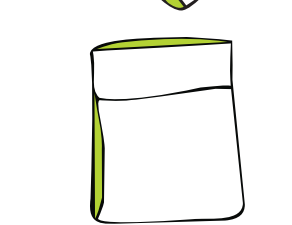
6.

Työnnä taite ylälaidan vahviketaitoksen alle.

7.

Avaa pussi ylälaidasta ja muotoile. Kapeamman pussin saat taittelemalla lehden pystysuunnassa.

Katso video sanomalehden taittelusta biojättepusiksi.

Lue koodi puhelimellasi tai mene osoitteeseen: goo.gl/NE3Eby

HYÖDYNÄ LAJITTELUASEMAPALVELUT

ASUINKUNNASTASI RIIPPUMATTA VOIT KÄYTTÄÄ KAIKKIA
EKOKYMPIN PALVELUITA VIRALLISINA AUKIOLOAIKOKOINA.

Lajitteluasemat ovat avoinna kesäkuukausina (touko–elokuu)
myös parillisten viikkojen lauantaina kello 10–13.

MAJASAAREN JÄTEKESKUS

Mustantie 500, 87900 Kajaani
08 687 0157
Avoinna ma 8–18, ti–pe 8–16

LAJITTELUASEMAT

HYRYNSALMI

Tervatie 9, 89400 Hyrynsalmi
044 710 0121
Avoinna ma 9–15, to 12–18

KUHMO

Jaurakatu 3, 88900 Kuhmo
044 071 0076
Avoinna ti 12–18, pe 9–15

PALTAMO

Kylänpurontie, 88300 Paltamo
044 710 0131
Avoinna ma 12–18, to 9–15

PUOLANKA

Puhdistamontie 1, 89200 Puolanka
044 710 0123
Avoinna ma 12–18, to 9–15

RISTIJÄRVI

Viitostie 61, 88400 Ristijärvi
044 710 0122
Avoinna ti 9–15, pe 12–18

SOTKAMO

Lietekuja 4, 88610 Vuokatti
044 710 0124
Avoinna ma 8–14, to 12–18

SUOMUSSALMI

Moisiovaarantie 17, 89600 Suomussalmi
044 071 0075
Avoinna ti 12–18, pe 9–15

VAALA

Nahkasalmentie 1, 91700 Vaala
044 710 0129
Avoinna ti 9–15, pe 12–18

4041-0619
Painotuote

Ekokymppi asiakaspalvelu

Palvelemme arkisin klo 9–17

☎ 08 636 616

info@ekokymppi.fi

www.ekokymppi.fi chat

